

KIRISH TURIZMI INDUSTRIYASIDA QADRIYATLAR VA YOSHNING AHAMIYATI

Doston Xikmatov

Toshkent kimyo xalqaro universiteti turizm yo'nalishi talabasi

Shokirjon Vahabov

Toshkent kimyo xalqaro universiteti turizm yo'nalishi talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada biz kiruvchi turizm industriyasidagi qadriyatlar va yoshning ahamiyatini chuqurroq o'rganamiz, bu omillar turistlarning xatti-harakatlarini qanday shakllantirishi, maqsad tanlashga ta'sir qilishini va turizm takliflarida innovatsiyalarni rag'batlantirishini o'rganamiz.

Kalit so'zlar: turizm, industriya, qadriyatlar, sayohatchilar, barqaror turizm, pul.

Аннотация: В этой статье мы углубимся в важность ценностей и возраста в индустрии въездного туризма, изучая, как эти факторы формируют туристическое поведение, влияют на выбор направления и стимулируют инновации в туристических предложениях.

Ключевые слова: туризм, промышленность, ценности, путешественники, устойчивый туризм, деньги.

Abstract: In this article, we delve deeper into the importance of values and age in the inbound tourism industry, examining how these factors shape tourist behavior, influence destination choice, and stimulate innovation in tourism offerings.

Key words: tourism, industry, values, travelers, sustainable tourism, money.

KIRISH

Global turizm sanoatining jonli manzarasida qadriyatlar va yoshning o'zaro ta'siri muvaffaqiyat va barqarorlikning hal qiluvchi omili sifatida, ayniqsa kirish turizmi sohasida paydo bo'ldi. Dunyo bo'ylab yo'nalishlar xalqaro sayohatchilarning e'tibori va homiyligi uchun kurashayotganligi sababli, ularning maqsadli bozorlarining turli qadriyatlari va yosh demografiyasini tushunish tashrif buyuruvchilar bilan chuqur darajada rezonanslashadigan moslashtirilgan, mazmunli tajribalarni yaratish uchun zarur bo'ldi. Qadriyatlar, odamlarning tanlovi va xulq-atvorini boshqaradigan chuqur singib ketgan e'tiqod va tamoyillar sayyohlarning xohish-istaklari, umidlari va ularning sayohat tajribasidan umumiy qoniqishini shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Madaniy qadriyatlar, xususan, sayyohlarning o'zlarining dunyoqarashlari bilan haqiqiylik, aloqa va rezonans izlab, turli yo'nalishlar bilan qanday munosabatda bo'lishiga chuqur ta'sir qiladi. Kiruvchi sayohatchilarning madaniy qadriyatlarini tan olish va ularga moslashish orqali destinatsiyalar nafaqat tashrif buyuruvchilarning kutganlarini qondiradigan, balki undan ham ko'proq bo'lgan maxsus takliflarni

yaratishi, chuqurroq hissiy aloqalar va manzilga sodiqlikni rivojlantirishi mumkin. Turistik tenglamaning yana bir hal qiluvchi omili bo'lgan yosh, jadvalga o'ziga xos ta'sirlar va kutishlarni keltirib chiqaradi. Turli xil hayot bosqichlari, qiziqishlari va texnologik qobiliyatlari bilan ajralib turadigan turli yosh guruhlari sayohatga kelganda o'ziga xos afzalliklar va motivatsiyalarni namoyon qiladi. Dam olish va madaniy boyitishga intilayotgan tajribali sayohatchilardan tortib, hayajon va yangilikka intilayotgan sarguzashtli ruhlargacha, kelgan sayyohlarning turli yoshdagi demografiyasini tushunish yo'nalishlarga keng ko'lamli ehtiyoj va istaklarga javob beradigan tajribalarni tanlash imkonini beradi, avlodlar o'rtasida inklyuzivlik va dolzarblikni ta'minlaydi. Turizm sanoati o'zgaruvchan iste'molchilarning xatti-harakatlari va ijtimoiy tendentsiyalarga javoban rivojlanishda davom etar ekan, tashrif buyuruvchilarning qadriyatlarini va yosh imtiyozlariga moslashish va moslashish qobiliyati tobora kuchayib borayotgan raqobat bozorida gullab-yashnamoqchi bo'lgan yo'nalishlar uchun strategik zaruratga aylandi. Madaniy qadriyatlar va yosh demografiyasiga oid tushunchalardan foydalangan holda, turizm manfaatdor tomonlar xalqaro sayohatchilarning qalbi va ongini o'ziga tortadigan, mustahkam aloqalarni mustahkamlaydigan va o'z manzillarini global turizm xaritasida tashrif buyurishi kerak bo'lgan manzillar sifatida joylashtiradigan innovatsion, o'zgartiruvchi tajribalarni ishlab chiqishlari mumkin.[5]

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI.

Kiruvchi turizm industriyasi deganda sayohatchilarning yashash joyi bo'lmagan mamlakat yoki manzilga tashrif buyurishi hodisasi tushuniladi. Bu destinatsiyaning iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi, yangi ish o'rinlari yaratish, infratuzilmani rivojlantirish, mahalliy meros va an'analarni targ'ib qilishga hissa qo'shadi. Kirish turizmiga turli omillar, jumladan, marketing harakatlari, siyosiy barqarorlik, iqtisodiy sharoitlar, tabiiy diqqatga sazovor joylar, infratuzilma, foydalanish imkoniyati va destinatsiyaning umumiy obro'si ta'sir qiladi. Mamlakatlar va mintaqalar ko'pincha noyob tajriba, mehmondo'stlik, xavfsizlik va pul qiymatini taklif qilish orqali kiruvchi sayyohlarni jalb qilish uchun raqobatlashadi. Sayyohlikdan manfaatdor tomonlar, jumladan hukumatlar, sayyohlik kengashlari, sayyohlik agentliklari, mehmonxonalar, turoperatorlar va mahalliy hamjamiyatlar kiruvchi sayyohlar uchun yoqimli va jozibali muhit yaratish uchun birgalikda ishlaydi. Bu moslashtirilgan marketing kampaniyalarini ishlab chiqish, barqaror turizm amaliyotlarini rivojlantirish, infratuzilma va xizmatlarni yaxshilash, madaniy va tabiiy merosni saqlashni o'z ichiga olishi mumkin. Kiruvchi sayyohlarning qadriyatlarini va afzalliklarini tushunish, tashrif buyuruvchilarning ehtiyojlari va umidlariga javob beradigan unutilmas va haqiqiy tajribalarni yaratish uchun yo'nalishlar uchun juda muhimdir. Turli yosh guruhlari, madaniy kelib chiqishi, qiziqishlari va sayohat

motivatsiyasini ta'minlash orqali yo'nalishlar raqobatbardoshligini oshirishi va sayohatchilarning keng doirasini jalb qilishi mumkin.[4]

Bir-biriga bog'langan bugungi dunyoda texnologiya sayohatchilarga tadqiqot qilish, rejalashtirish, bron qilish va sayohat tajribalarini osonlik bilan baham ko'rish imkonini beruvchi kiruvchi turizm sanoatini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Raqamli innovatsiyalar, shaxsiylashtirilgan xizmatlar va eksperimental takliflarni o'z ichiga olgan yo'nalishlar raqobatbardosh turizmni oldinda qolishi va kiruvchi sayyohlarda doimiy taassurot qoldirishi mumkin. Umuman olganda, kiruvchi turizm industriyasi iste'molchilarning xohish-istaklari, global tendentsiyalar va texnologik yutuqlarga javoban rivojlanishda davom etadigan dinamik va jonli sektordir. Qadriyatlar, yosh demografiyasi va madaniy xilma-xillikning ahamiyatini tan olgan holda, destinatsiyalar turizm sohasida o'sish, barqarorlik va o'zaro tushunishni rag'batlantiradigan xalqaro tashrif buyuruvchilar uchun kerakli va mehmondo'st joy sifatida o'zini namoyon qilishi mumkin.[3]

MUHOKAMA VA NATIJALAR.

Turizm sohasida qadriyatlar va yosh sayohatchilarning xatti-harakati, afzalliklari va tajribasiga sezilarli ta'sir ko'rsatadigan hal qiluvchi omillardir. Belgilangan joyga xalqaro sayyohlar oqimi bilan tavsiflangan kiruvchi turizm sanoati, ayniqsa, maqsadli bozorning madaniy qadriyatlari va yosh demografik xususiyatlariga ta'sir qiladi. Madaniy qadriyatlar insonning atrofdagi dunyoni qanday idrok etishi va o'zaro munosabatini shakllantirishda asosiy rol o'ynaydi. [2]

Turizm haqida gap ketganda, bu qadriyatlar sayohatchilar izlayotgan tajriba turlariga katta ta'sir ko'rsatadi. Masalan, oilaviy aloqalar va jamoaga ustuvor ahamiyat beradigan madaniyatlardan kelgan sayyohlar guruh faoliyati va kommunal tajribalar uchun imkoniyatlar taklif qiladigan yo'nalishlarni afzal ko'rishlari mumkin. Boshqa tomondan, individualistik jamiyatlardan kelgan sayohatchilar yakkaxon kashfiyot va o'z-o'zini kashf etishga ko'proq moyil bo'lishi mumkin. Maqsadli bozorning madaniy qadriyatlarini tushungan holda, destinatsiya o'z takliflarini kiruvchi sayyohlarning afzalliklari va umidlariga moslashtirishi mumkin va shu bilan ularning umumiy tajribasi va qoniqishini oshiradi. Yosh - turizm tendentsiyalari va afzalliklariga ta'sir qiluvchi yana bir muhim omil. Turli avlodlarning sayohatga bo'lgan munosabati ularning hayotiy tajribalari, texnologik bilimlari va ijtimoiy-madaniy kontekstidan kelib chiqqan holda shakllanadi. Misol uchun, Millennials va Gen Z kabi yosh avlodlar ko'pincha moddiy boylikdan ko'ra tajribani birinchi o'ringa qo'yishadi va sayohat tanlashda haqiqiylik va barqarorlikni qadrlashadi. Ushbu avlod imtiyozlarini tushunish turizm manfaatdor tomonlariga turli yosh guruhlarini samarali qondirish uchun o'z takliflarini sozlash imkonini beradi. Tasalli va dam olishni istagan keksa sayohatchilar uchun shaxsiy tajribalardan tortib, yosh hayajon izlovchilar uchun sarguzashtlarga boy marshrutlarga, avlodlar farqini tan olish ko'proq maqsadli va ta'sirli turizm

strategiyalariga olib kelishi mumkin. Turizmni rivojlanishda davom etar ekan, destinatsiyalar va turistik operatorlar o'zgaruvchan iste'molchilar talablari va afzalliklariga moslashishi kerak. Ekoturizm, salomatlik sayohati va madaniy immersion tajribalari kabi tendentsiyalarning kuchayishi bilan sayohatchilar tobora ko'proq o'z manzillari bilan mazmunli va haqiqiy o'zaro munosabatlarga intilmoqda. Ushbu rivojlanayotgan tendentsiyalarni o'z takliflariga qo'shish orqali yo'nalishlar raqobatbardosh bo'lib qolishi va turli yoshdagi sayyohlarning keng doirasini jalb qilishi mumkin. Bundan tashqari, raqamli texnologiyalar va ijtimoiy media platformalaridan foydalanish maqsadlarga erishish va texnologiyani yaxshi biladigan sayohatchilar bilan samarali muloqot qilishda yordam beradi, ularning umumiy tajribasini oshiradi va tashrif buyuruvchilarning qoniqishini oshiradi.[1]

XULOSA.

Xulosa qilib aytish mumkinki, kirish turizm industriyasi dinamikasini shakllantirishda sayyohlarning qadriyatlari va yosh demografik ko'rsatkichlari katta rol o'ynaydi. Ushbu omillarni tushunish va o'z strategiyalariga kiritish orqali yo'nalishlar va turistik manfaatdor tomonlar tashrif buyuruvchilar uchun yanada moslashtirilgan, haqiqiy va qiziqarli tajribalarni yaratishi mumkin. Madaniy tajribalarni turli yosh guruhlariga moslashtirishdan tortib, rivojlanayotgan sayohat tendentsiyalariga moslashishgacha, sayyohlik takliflarini sayyohlarning qadriyatlari va afzalliklariga moslashtirish uzoq muddatli munosabatlarni rivojlantirish va jahon turizm bozorida yo'nalishlarning umumiy raqobatbardoshligini oshirishning kalitidir. Sanoat rivojlanishda davom etar ekan, turizm qadriyatlar va yoshning ahamiyatini tan olish barqaror o'sishni, tashrif buyuruvchilarning ijobiy tajribasini va doimiy jozibadorlikni ta'minlash uchun zarur bo'ladi. Kiruvchi turizm sanoati boruvchi mamlakatlarda madaniyatlararo almashinuv, iqtisodiy o'sish va barqaror rivojlanishni rag'batlantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Turli xil yoshdagi va turli yoshdagi sayohatchilar xorijiy mamlakatlarga tashrif buyurishganda, ularning qadriyatlari, afzalliklari va xatti-harakatlari turizm sanoati dinamikasini shakllantiradi va sayohat tajribasiga bo'lgan talabga ta'sir qiladi. Ushbu maqola kiruvchi turizm sektoridagi qadriyatlar va yoshning ahamiyatini o'rganadi, madaniy qadriyatlar, avlodlar farqlari va rivojlanayotgan sayohat tendentsiyalari turistlarning xatti-harakati, maqsad tanlash va umumiy turizm tajribasiga qanday ta'sir qilishini o'rganadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1. Tuxliyev I.S., Xaitboyev R., Tursunova G.R. Turizm asoslari. O'quv-uslubiy murakkab. - Samarqand, SamISI, 2013. - 372 b.[1]

2. Qudratov G.H., Pardayev M.Q., Otoboyev R. O'zbekistonda turizm salohiyati va uni rivojlantirishda davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari. // xizmat ko'rsatish va

turizm sohalarini rivojlantirish: muammolar va ularning yechimlari. - T.:Iqtisodiyot va moliya, 2008. - b. 61-70.[2]

3.Hayitboyev R., Sattarov A. Turizm marshrutini ishlab chiqish texnologiyasi. Samarqand, 2011 yil.[3]

4.Matyakubov U.R. —Ekologik vaziyatni hisobga olgan holda turizmning samaradorligi takomillashtirish yo‘nalishlari va istiqbollari mavzusida. nomzodlik dissertatsiyasining konspekti. – Samarqand, 2011. – 12 b.[4]

5.Halikulov A.N. —Mehmonxonalarda xizmat ko‘rsatish sifati va samaradorligini oshirish imkoniyatlar dissertatsiya konspekti. Abstrakt. – Samarqand, 2010. – 25 b.[5]